

Dosarul nr. 1ra-1426/2023
(1-21113585-01-1ra-21082023)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte
Judecători

Țurcan Anatolie
Eremciuc Ghenadie
Roic-Botezatu Lilia

judecând recursul declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023, în cauza penală privindu-l pe

UNDELEMN Dumitru XXXXX, născut
la XXXXX, domiciliat în XXXXX,

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 29.07.2021- 26.07.2022;

Instanța de apel: 13.09.2022- 15.02.2023;

Instanța de recurs: 21.08.2023- 19.06.2024.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iulie 2022, Undelemn Dumitru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

În conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit lui Undelemn Dumitru o pedeapsă de 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

În temeiul art. 2 alin. (1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.21, Undelemn Dumitru s-a dispus liberarea de la executarea pedepsei stabilite.

S-a încasat din contul lui Undelemn Dumitru în contul statului cheltuielile judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei criminalistice judiciare, în sumă de 320 lei.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Gargalîc Nonna, s-a admis parțial, cu încasarea din contul lui Undelemn Dumitru a sumei de 30.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul părții civile Gargalîc Nonna.

În restul pretențiilor, de ordin material și moral, acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

S-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de Compania Națională de Asigurări în Medicină către Undelemn Dumitru, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Undelemn Dumitru la 24.06.2021 aproximativ la ora 11:00, în XXXXX, conducând autoturismul de model "Volkswagen Passat", cu XXXXX, după ce s-a deplasat pe XXXXX, ajungând în dreptul porților de la piața agricolă „Piața Centrală” a stopat mijlocul de transport, după care având intenția de a-și continua deplasarea pe XXXXX, către parcare amenajată, a repus mijlocul de transport în mișcare, efectuând manevra de „mersul cu spatele” pe direcția către XXXXX, fără a se asigura în executarea în siguranță a acestei manevre și că nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic și anume nu a cedat trecerea pietonului care se deplasa pe carosabilului indicat, fapt prin care a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. la Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume prevederile pct. 3, în conformitate cu care, participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente”, prevederile pct. 45 (1) lit. a), b) și d) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit cărora, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în Conducere care i-ar permite să prevadă și particularitățile încărcăturii; d) situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particular obstacole care pot fi observate de situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar pentru a nu pune în pericol conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar oprească, siguranța traficului rutier”, inclusiv a încălcat și cerințele pct. 46 lit. a) din același regulament, conform căruia, „conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă copii, înaintată, precum și persoane cu semne evidente de dezabilitate”, precum și prevederile pct. 41 (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, care indică, că „conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic. În cazurile în care câmpul vizual în spate este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului”, și ca urmare cu partea din spate a automobilului, a comis tamponarea în partea stângă a corpului pe pietonul de vârstă înaintată Gargalic Nonna, care se afla angajată în traversarea carosabilului.

În continuare, după producerea accidentului în traficul rutier, Undelemn Dumitru, urmărind scopul eschivării de la răspundere pentru fapta comisă, fără a

acorda primul ajutor victimei și fără a chema ambulanța sau a anunța poliția despre accident, a urcat pe victima de vârstă înaintată Gargalîc Nonna în salonul automobilului și a transportat-o la Spitalului de Urgență din mun. Chișinău, unde fără a comunica angajaților medicali despre identitatea sa, a abandonat victima plecând într-o direcție necunoscută, prin ce a încălcat și cerințele pct. 12 (1) al Regulamentului Circulației Rutiere, care indică, că: „conducătorul de vehicul implicat în accident în traficul rutier este obligat: a) să oprească imediat vehiculul semnalizându-l în conformitate cu pct. 37 subpunctul 1) litera a) sau subpunctul 2) din prezentul Regulament; b) să nu schimbe poziția autovehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier și c) să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil sau în cazurile de urgență să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai aproape unitate medicală cu un vehicul de ocazie ori cu propriul vehicul, să declare la unitatea medicală identitatea sa, prezentând permisul de conducere sau alt act, precum și certificatul de înmatriculare a vehiculului, ulterior să revină la locul accidentului; e) să marcheze locul inițial al vehiculului, obiectelor ce fin de accident și a persoanei traumatizate, dacă se impune schimbarea poziției acestora pentru acordarea primului ajutor, transportarea persoanei traumatizate cu propriul vehicul la unitatea medicală sau pentru eliberarea carosabilului; f) să asigure, pe cât posibil, păstrarea urmelor, precum și ocolirea locului incidentului; g) să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție.

În rezultatul accidentului în traficul rutier, pietonul de vârstă înaintată Gargalîc Nonna, potrivit concluziei fixate în raportul de expertiză medico-legală nr. 202102D0918 din 10.06.2021, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: "Fractură colului femural pe stânga cu edem al țesuturilor moi la acest nivel", care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, care se califică ca vătămare corporală medie.

Astfel, prin acțiunile sale Undelemn Dumitru a săvârșit încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea medie a integrității corporale unei persoane, adică a comis infracțiunea prevăzută la art.264 alin. (1) Cod penal.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror care solicită admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, recunoscându-l vinovat pe Undelemn Dumitru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal. În conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, a-i stabili pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 luni, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis. În temeiul legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de proclamare a independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, de eliberat pe Undelemn

Dumitru doar de executarea pedepsei cu închisoarea. De adus la cunoștință Agenției Servicii Publice despre aplicarea pedepsei complementare în privința lui Undelemn Dumitru, privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023, apelul procurorului a fost admis, s-a casat sentința și s-a emis o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță :

S-a recunoscut vinovat Undelemn Dumitru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, și s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de a conduce cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de până la 2 ani.

Undelemn Dumitru a fost eliberat de pedeapsa stabilită în legătură cu aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”.

În rest, s-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de fond corect a constatat că, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal. Totodată, sentința primei instanțe a fost contestată de către partea acuzării doar în partea pedepsei complimentare.

Astfel, instanța de apel, la individualizarea pedepsei și anume, stabilirea categoriei și termenului acestuia, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a reținut că sancțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal prevede amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

Potrivit art. 65¹ alin. (1) Cod penal, privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea acestui drept constă în interzicerea conducerii oricărui tip de mijloc de transport pe drumurile publice. În conformitate cu prevederile alineatului (2), privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport poate fi aplicată de instanța de judecată pe un termen de la 1 la 5 ani.

Astfel, inculpatul a dat dovadă de iresponsabilitate în timp ce se afla în trafic, expunându-i la un pericol și pe ceilalți participanți. Luând în considerare faptul, că mijlocul de transport este o sursă de pericol sporit, care în cazul unei exploatare neconforme poate genera un prejudiciu de o gravitate înaltă, însă Undelemn Dumitru, fiind conducătorul de vehicul, urma să fie prudent, respectând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere.

La dispunerea pedepsei, acuzarea a considerat necesară aprecierea acțiunii inculpatului, sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de lege, condițiile intervenirii lor, precum și atitudinea inculpatului aferent infracțiunii comise.

Prin urmare, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de ingerința pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, instanța de apel a considerat întemeiată argumentele acuzatorului de stat și a stabilit inculpatului pedeapsa complementară- privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de fond avocatul inculpatului a înaintat cerere cu privire la aplicarea în privința inculpatului a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.

Aplicînd prevederilor art. 107 Cod penal și Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, instanța de apel l-a recunoscut vinovat pe Undelemn Dumitru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de 6 luni închisoare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani, și l-a eliberat de pedeapsa stabilită în legătură cu aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”.

6. La 29 martie 2023, s-a emis încheierea Curții de Apel Chișinău prin care s-a corectat eroarea materială admisă în dispozitivul și decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023, în loc de sintagma „Se recunoaște vinovat Undelemn Dumitru XXXXX, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, și i stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, **cu privarea de a conduce cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani**”, care este greșită, a indica sintagma „Se recunoaște vinovat Undelemn Dumitru XXXXX, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, și i stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, **cu privarea de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani**”, care este corectă.

7. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *procurorul a atacat-o cu recurs*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală,

prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei penale la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivare recurentul a indicat că, soluția de liberare a inculpatului de pedeapsa complementară, conform actului de amnistie, este contrară prevederilor legale.

Astfel, instanța de apel verificând cauza sub aspectul întrunirii de către inculpat a exigențelor actului de amnistie urma să aprecieze just, dacă aceasta poate fi aplicată ținându-se cont nu numai de sancțiunea normei penale imputate inculpatului, ci și de alte criterii ce țin de practica judiciară în materia aplicării dispozițiilor art. 107 Cod penal, inclusiv și de raționamentele expuse în Legea nr. 243 din 24.12.2021.

Potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

Instanța de apel a ignorat prevederile art. 8 al Legii cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2021, conform căroră, „se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și a privării sau anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art. 2- 5 și art. 7” al prezentei legi.

Reieșind din norma citată mai sus, rezultă că odată ce instanța de apel, a decis să-l libereze de pedeapsa penală pe Undelemn Dumitru, urma să-l libereze doar de pedeapsa principală (închisoarea), nu și de pedeapsa complementară (privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani). Or, reieșind din prevederile art. 8 al Legii nr. 243 din 24.12.2021, rezultă anumite condiționalități referitor la neaplicarea pedepsei complementare, și anume legea sus-enunțată, nu acceptă liberarea de răspundere penală a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Astfel, consideră recurentul că instanța de apel a adoptat o soluție greșită, având în vedere circumstanțele particulare ale cauzei, prin care a fost afectată soluția.

8. Examinând admisibilitatea recursului pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, instanța de recurs concluzionează că acesta urmează a fi declarat admisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei Legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări

introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, completul de judecată atestă că recurentul a indicat drept temei pentru declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală (redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012), potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, instanța de recurs atestă că recurentul își exprimă dezacordul cu soluțiile instanțelor de fond de aplicare a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în partea pedepsei complimentare.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte și pe baza materialelor cauzei, completul de judecată reține că în speță se identifică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

Din conținutul deciziei instanței de apel, completul de judecată atestă că instanța de apel a casat sentința primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, constatând vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa principală sub formă de 6 luni închisoare, și pedeapsa complementară – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani. Totodată instanța de apel a dispus aplicarea amnistiei în privința inculpatului, eliberându-l de pedeapsa stabilită.

În acest context, se observă că această concluzie a instanței de apel vine în contradicție cu prevederile art. 8 din Legea nr. 243 din 24.12.2023 cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care stipulează că: *„Se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și a privării sau anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art. 2–5 și art. 7.”*

În cazul pronunțării unei hotărâri judecătorești, în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și al Legii nr. 243 din 24.12.2021 cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, instanța urma să țină cont, în cazul stabilirii pedepsei complementare, și de prevederile art. 8 al Legii nr. 243, liberând inculpatul de la executarea pedepsei principale, dar neabsolvindu-l de următoarele pedepse complementare: privarea de

dreptul de a ocupa anumite funcții; de a exercita o anumită activitate; privarea sau anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Procurorul în conținutul cererii de apel invoca aplicarea incorectă a amnistiei față de Undelemn Dumitru, făcând trimitere la art. 8 al Legii nr. 243 din 24.12.2021, însă în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel nu s-a expus pe aspectul dat, astfel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel.

La caz, completul de judecată atestă că este incertă și evazivă motivarea instanței de apel, or în susținerea acestei concluzii nu se identifică nici un argument în conținutul deciziei.

Totodată, potrivit materialelor cauzei penale, în instanța de apel partea apărării a depus acord de împăcare și cererea de încetare a procesului penal (f.d. 207-208, vol. I), care a fost obiect de judecare în ședința de judecată (f.d. 204, vol. I), însă asupra acestora instanța de apel a omis să se expună motivat în decizia sa, fapt ce contravine practicii constante potrivit căruia hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Precum rezultă, instanța de apel nu a luat în considerație că prezenta cauză a fost examinată conform prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală și obiectul cererii de apel nu a fost recunoașterea vinovăției lui Undelemn Dumitru, ci doar aplicarea corectă a pedepsei complimentare. În plus, instanța de apel nu s-a expus asupra acordului de împăcare și cererea de încetare a procesului penal depus de părțile apărării în cadrul ședinței de judecată.

Mai mult, obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 CoEDO, s-a conchis că în procedurile desfășurate în fața judecătorilor, înțelegerea condamnării se bazează, în principal, pe motivele indicate în deciziile luate (hotărârea *Taxquet versus Belgia*), iar o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (hotărârea *Suominen versus Finlanda*).

În consecință, completul de judecată conchide că instanța de apel a adoptat o soluție care contravine materialelor cauzei, fără a se expune pe aspectele esențiale menționate în apelul declarat, lăsându-le fără o argumentare cuvenită. Având în vedere circumstanțele particulare ale cauzei, prin care a fost afectată soluția adoptată și astfel, recursul declarat de procuror urmează a fi admis, inclusiv prin prisma art. 409 și 424 Cod de procedură penală, sub aspectul că instanța de apel era obligată se expună asupra tuturor argumentelor invocate de părțile în proces. În speță, pentru ca instanța de apel să se expună, decizia instanței de apel urmează a fi casată integral, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să dea răspuns la argumentele invocate de procuror în apelul declarat, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023, în cauza penală privindu-l pe UNDELEMN Dumitru XXXXX și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic- Botezatu Lilia